DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERALI.

6.

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE FEBRE PUERPERALI:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

HENRICUS SLAUGHTER,

ANGLUS.

Sin aliquando necessitas nos ad ea detruserit quae nostri ingenii non erunt, omnis adhibenda erit cura, meditatio, diligentia, ut ea, si non decore, at quam minimum indecore, facere possimus. CIC. DE OFF.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXX.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERALI.

FEBRIS puerperalis ſub finem diei ſecundi, vel ineunte tertio, puerperas adoritur: Nonnunquam ad ſextum, vel ultra, differuntur acceſſus febriles.

Horror et frigus prima fere ordine obſervantur ſymptomata; in paucis violenta, frequentius levia, et paroxyſmis inaequalibus redeuntia.

Pulſus parvi plerumque et celeres ſunt, debilitate in nonnullis vix numerabiles; per-

raro duri vel fortes, nisi iis quae validum et plenum corporis habitum sortiuntur.

Respiratio difficilis est, et saepius cum abdominis doloribus incrementa capit; aliis autem pulmones revera inflammantur.

Anxietate, suspiriis, laborant multae; quasdam ea urget debilitas, ut vix secundo vel tertio morbi die sese movere, vel in latus utrumvis decumbere, valeant.

Lingua nonnullis parum afficitur, nisi sub febris terminum, ubi aspera, sicca, subnigra evadit; aliis ab initio arida est, et his etiam sitis ingens observatur: Haec autem minus plerumque, quam in aliis febribus, aegras torquet.

Dolores hypogastrium, imo totum abdomen, occupant, quod tactu immaniter dolet; quibusdam, praecipue in regione iliaca, in pube vel inguine saevierunt: Plurimis epigastrium dolore torquetur ad ventriculum et costas spurias.

Vomitus violentus, frequens, viscidus, initio subflavus vel viridis, debacchante febre, aqueus et niger evadit. Diarrhoea ejusdem

jusdem ferme indolis est: Sed neque diarrhoea nec vomitus perpetua lege febrem incipientem comitatur.

Lochia crebro nec deficiunt nec vitiantur; aliis evanescunt, vel in nigra et putrida mutantur.

Minuitur, imo supprimitur, lactis secretio; non autem in universum id fit; nam ad mortem usque effluere aliquoties contingit.

Urina primis morbi diebus aegre ac parce secernitur, valde rubet, nec, nisi mitescente febre, sedimentum deponere nota est.

Pervigiliis vexantur aegrae cum immani et perpetuo prope sincipitis dolore: Oculi simul tristes et hebetes apparent, a primis etiam morbi diebus.

Circa tertium vel quartum febris diem, haud raro tumescit abdomen, et simul adest vultus anxius, ferox, circumscriptus genarum et labiorum livor, narium expansio, dolores aliquot ante mortem horis minuuntur, evanescunt.

Triplici

Triplici modo ſolutum morbum obſervavit Hulme, diarrhoea, nimirum, ſudore, et urina. Whytt, per diarrhoeam ſolummodo certam fieri morbi ſolutionem contendit. Leake adeo per febris violentiam proſtrari vires aſſerit, ut rariſſime criſi ſufficiant, niſi forte omenti ſuppurationem pro critico naturae molimine habeas, quae (cum in cauſa morboſa debellanda ipſam ad exteriora propellere non valeat) lethalem partium nobiliorum affectionem excitet.

PATHOLOGIA.

Cum puerperae hac febre correptae ſummo in periculo verſentur, cumque haec, data coeli temperie, ſummas ſaepiſſime ſtrages ediderit; a primis quaſi medicinae incunabulis, ad noſtram uſque aetatem, pluribus notatam fuiſſe non mirabimur. Nec tamen (quod magis miratione dignum) de ipſius natura inter auctores convenit, de ipſa

ſa etiam mali ſede litigatur, licet per diſſectiones repetitas de ea certiores fieri ſummopere contenderunt.

Innumerae fere recenſentur apud auctores de hoc morbo ſententiae; quas omnes, in hujuſmodi diſſertatiuncula, numerare ſupervacuum forſan et inutile duceretur. Qui praecipui de hac re ſcripſerunt, ii vel in uteri inflammatione morbi ſedem collocant, vel in omento et inteſtinis maxime affectis ponendam contendunt. Hi etiam febre ſynocha plerumque vexari aegras affirmant. Alii vero febrem contagioſam ſemper, imo putridam eſſe judicant. Nobis illi maxime arrident, qui in omento et inteſtinis laeſis affectionem localem ſiſtunt: An vero inflammentur, an eryſipelate laborent, brevi explorabimus.

Qui * inflammatum uterum in hoc morbo opinantur ex doloribus hypogaſtrium et pubem primo obſidentibus, exinde ad reliquas corporis partes ſerpentibus, ex febre

* Vid. Johnſon de febre puerperali.

febre poſt partum ſolummodo obſervabili, ex lochiis plerumque ſuppreſſis, veterum ſententiam ſtabilire aggrediuntur ; ſpecioſe quidem, an vere, ex ſequentibus forſan judicare liceat.

Quod ad dolores attinet, rarius ii forſan, quam a pleriſque exiſtimetur, in hypogaſtrio occurrunt. Leake in epigaſtrio dolores oriri aſſerit, unde in totum abdomen diffundantur ; et, quamvis in hypogaſtrio nonnullis incipiant, et ſitu et ſymptomatis ab inflammato utero diſcrepant, uti poſtea in diagnoſi obſervabimus : Omentum hic etiam revera affici probant exempla quaedam a celeberrimo Hulme allata ; ipſe enim ſex mulieres hac febre extinctas ſecuerat, quarum binae de hypogaſtrio dolente conqueſtae fuerant. His autem omenta in pelvem deſcenderant ; uni praecipue per inflata inteſtina arcte in pubem appreſſum reperiebatur id viſcus : Reliquis epigaſtrium angebatur.

Morbum hunc puerperis proprium eſſe

omnino

omnino profitendum eſt; cur ita ſe res habeat, me poſtea demonſtraturum confido.

Lochiorum ſuppreſſionem ex febris et alvinarum evacuationum violentia pendere, haud abſimile eſt: Saepiſſime etiam ad mortem fluunt, nec in iis quibus ſuppreſſa fuerant, ulla ſaepe poſt mortem innotuit uteri inflammatio.

Ex his igitur argumentis, rejicienda videtur uteri inflammatio; maxime cum ipſae cadaverum ſectiones omentum et inteſtina primario affici oſtendant: In omnibus enim ſectorum cadaverum exemplis, a celeberrimis viris Pouteau, Hulme, Leake, et Home memoratis, aliqua ſaltem aderat horum viſcerum inflammatio, cum pauca tantum uterum affectum demonſtrarunt. Imo ſuppuratione et gangraena exeſum fuiſſe omentum, ſano et intacto ipſo utero, plurimae docuerunt diſſectionum hiſtoriae. Uterum igitur magis, e partium tabefactarum vicinio, vel cauſis alienis, affectum, quam tabi adeo horrendae originem fere ſanum praebuiſſe crediderim.

Hactenus

Hactenus de ſede mali, nunc de ipſius natura, inquirendum eſt. Duplex autem oritur de hac re ſententia: Alii enim affectionem, ut jam diximus, inflammatoriam, eryſipelatoſam alii, contendunt.

Minor forſan adeſt quam in vera viſcerum abdominalium inflammatione dolor, minor etiam vomitus, nec alvus aſtricta eſt: Pulſus etiam, in quibuſdam puerperis, fortes et duri, nec tantis cruciatibus jactantur hac febre correptae, ac in vera enteritide contingit.

An igitur eryſipelatoſa? Sequentia habet celeberrimus Home: 'This appears
'probable; 1ſt, As this fever has much the
'appearance of eryſipelas from the ſenſa-
'tion of internal heat, from the quickneſs
'of its courſe, &c. 2d, Purgatives and
'Camphire are found uſeful in it as in ery-
'ſipelas. 3d, Reid had ſmall external tu-
'mors which ſeemed to have ſome reſem-
'blance to eryſipelas, and were perhaps
'partial attempts of nature to produce it.
'4th, The eryſipelas at that time was epi-
'demic

'demic in the Infirmary, and beyond all 'doubt infectious, though it was never be-'fore thought to be fo †,' &c.

Infignis haec certe et viri et argumentorum gravitas: Eryfipelatofam affectionis topicae naturam vix probant tamen praegreffae rationes; cum vero de hac re viris in medicina praeftantiffimis me opponam, dubius quae huic opinioni oppugnare videntur argumenta propono.

Ut igitur a primis ordiamur, calor ille omne revera eryfipelas internum comitatur: Idem vero cuicumque cumulationi fanguinis notabili faepiffime deberi, non minus certum eft: Opportune in exemplum veniunt illae febres Vogellio Leipyriae dictae, in quibus, dum extrema algent, interna uruntur.

Feliciter quidem purgantia in hoc morbo adhiberi, neminem latet; eadem vero cuicunque fere vifcerum congeftioni convenire, omnibus pariter notum arbitror.

† Home's Clinical Experiments;

Camphora olim a clariſſimo Pouteau, nuperrime autem ab illuſtriſſimo praelectionum clinicarum Profeſſore laudata, in hac febre vix eryſipelatoſam ejus diſpoſitionem oſtentare videtur: Camphoram enim eximia virtute antiſeptica praeditam novimus; hinc morbis contagioſis, iis praecipue qui in putredinem vergunt, praeprimis utilem *.

Tubercula illa ſupra commemorata, quae eryſipelatis ſpeciem retulerunt, dum ſimul is morbus in noſocomio contagioſus erat, et ſimilem febris indolem indicaſſe videntur. Sed nec iſtae rationes huic ſententiae ſtabiliendae ſufficiunt: Nam, in plurimis morbis malignis, talia oriuntur exanthemata, quae peſſimam ſaepe ipſorum indolem arguant. In pleuritide autem, eryſipelas morbum non raro ſolvit: Ex illuſtriſſimo etiam Profeſſore videmus obſtetricem, cum ſervula,

* De camphorae virtute antiſeptica ſic loquitur Cullenus, in capitulo de peſtis praeventione.

'If any thing is to be expected from antiſeptics, I 'think camphire, whether internally or externally em'ployed, is one of the moſt promiſing.'

ſervula, quae puerperarum curam geſſerat, febribus exinde corripi; nec ulla tamen de eruptione eryſipelatoſa mentio fit, quae his etiam in aliqua corporis parte apparuiſſet, ſi febris haec contagioſa ſimul et exanthematica fuiſſet.

Praecipuis jam de ſede mali recenſitis auctorum ſententiis, breviter quae de febre comitante ſenſerint abſolvemus. Alii contagioſam, inflammatoriam alii, affirmant; ab ipſis autem febris inflammatoriae fautoribus nonnunquam in contagioſarum claſſem abire, in confeſſo eſt: Reſtat igitur ut argumenta inveſtigemus, quibus inflammatoria eſſe confirmatur. Juvat hic celeber. in arte viri verba in medium proferre *: "The child-bed fever, when produced by "a diſtemperature of the air, &c. may at "laſt become infectious; but, when it only ariſes from ſuch accidental cauſes as "have already been enumerated, and which "are confined to particular habits and conſtitutions,

* Vid. Leake.

" ſtitutions, it will end where it began,
" and never communicate itſelf to a ſe-
" cond perſon."

Cauſae certe inflammatoriam eſſe febrem in quibuſdam demonſtrant: Sic ex infelici excalefacientium uſu, ex lecto citius relicto, aëris frigidi acceſſu, ſubitis et violentis animi motibus, febrem proveniſſe teſtantur omnes. Idem et ſuadere videtur morbi hiſtoria; nam pulſus ſaepe durus eſt et validus, ſitis ingens, cutis arida. Ex conſideratis autem medendi conſiliis, a Leake et Johnſon feliciter uſurpatis, vix dubitandi locus remanere poterit. Uterque enim venae ſectiones et regiminis antiphlogiſtici uſum commendat; Leake haec remedia omnibus in hac febre hucuſque tentatis praetulit. Nec latet interea, febres nonnullas putridiſſimas ab inflammatione incipere. Ægre hae tamen venae ſectionem admittunt, nunquam, ut puto, liberrimas illas ſanguinis vacuationes quibus haec febris oppugnata fuerit. Harum pulcherrima reperiuntur apud Leake et Van Swieten ex-

empla.

empla. Prior de puella memorat, quae febre puerperali ſimul et pleuritide vexabatur: Hanc, vena quinquies ſecta, e morte eripuit. Van Swieten ex Tulpio ſequentem habet hiſtoriam: "Dum octavo a partu die acerbiſſimus lateris dolor corripuiſſet puellam, Tulpius, cum identidem novis inſultibus urgeret dolor, ter pedis et quinquies brachii venas ſolvere debuit. Tantam autem ſanguinis jacturam non ſolum toleravit, ſed et ingens alvi profluvium ſuſtinere debuit, antequam integre debellaretur morbus."

Perpenſis jam, pro genio et viribus, quae de hoc morbo praecipue ſenſerint recentiores, quid nobis ex aſſidua eorum perlectione viſum fuerit, paucis enarrabimus.

Affectionem localem ex magna parte mutatae poſt partum circulationi cum Leake tribuendam cenſeo *; contractis enim utero ejuſque vaſis, ſanguis minori copia in iſta derivatur; ſummota etiam uteri preſſura, ſanguis

* Vid. Leake on child-bed fevers.

ſanguis in vaſa contigua tanta velocitate impingit, ut eorum reſiſtendi vires facile ſuperet, vehementerque diſtendat: Unde dolores ac febres excitantur, praecipue autem in omento et inteſtinis, ubi vaſa plurima, eaque laxa, inſeruntur. Inflammationes autem ex tali diſpoſitione non naſci, per ipſa hujus febris ſymptomata probatum credimus. Hinc congeſtionem magis, ſive inflammationis id genus celeb. M'Bride Paſſivum dictum, oriri veriſimile eſt; convulſivis enim uteri, diaphragmatis, et muſculorum abdominalium motibus, inter partus labores agitantur, debilitantur laxa omenti vaſcula. Paucis poſt partum horis, ad naturalem magnitudinem regreditur uterus; exinde omentum ſolito adminiculo privatur, aliaque hinc profluit debilitatis origo: Talem etiam laxitatem ipſi affectionis limites indicant, quae omento et inteſtinis, utpote laxioribus frequentius, rarius autem peritonaeo membranae firmae, durae communicetur: Sed in omento potius quam inteſtinis malum ſaeviiſſe conſtitit, laxiore, ſcilicet,

ſcilicet, nec firmo quovis viſcere ſuſtentato. Diarrhoea forſan laxatas vaſorum extremitates arguit.

Ipſi dolores congeſtionem notant; nam, ut celeberrimi Whyte verbis utar, "The patients complain chiefly of a tenſion, "ſoreneſs, and tenderneſs of the belly, "&c."

Ipſa denique materiei in abdomine effuſae indoles vaſa exhalantia, laxa, debilia, enunciare videtur. Et, cum effuſi fluidi extent exempla, dum nulla viſcerum affectio oculis detegeretur, certe hanc non niſi a partium relaxatione ortam fuiſſe credendum eſt.

Si talis in omnibus puerperis obtineat diſpoſitio, facillime explicatur abſoluta hujus morbi a quavis febre efformatio. Febres enim prope omnes, ſive contagioſae ſive inflammatoriae fuerint, ab horrore incipiunt *; ſimul ſecretiones perſpirationis et urinae minuuntur; ſic fluida majori copia

* Vid. Leake.

pia verſus interna derivantur, et, ſimul aucta fluidorum ad ſolida ratione, impetu majori in vaſa debilitata impingunt. Quantum vero valeat mutata haec fluidorum circulatio docet intermittentium exemplum, quibus ſchirri in partibus antea ſanis progeniti fuerint, nullis poſtea remediis ſuperabiles. In ipſa etiam febre puerperali, elucent horripilationis effectus; quotieſcunque enim repetuntur horrores, ſemper id fit cum notabili vomitus et diarrhoeae exacerbatione. Eodem forſan ſpectat, quod cutis arida ſemper humida pejor ſit. Dolores igitur, diarrhoeae et vomitus, aeque febris inflammatoriae ac contagioſae ſymptomata ſunt, ex peculiari puerperarum habitu oriunda.

Videtur autem abdominis affectio in nonnullis idiopathica; multi enim, et fide digni, abdominis dolores febrem praeceſſiſſe memorant: Multas etiam cauſas excitantes in abdomen tantum agere perſpicuum eſt. Abdominis nimirum laeſiones, lectus nimis cito relictus, faſciae arctius abdomini

circumdatae,

circumdatae, irritando agent: Unde fluida in vaſis irritatis cumulantur, quod in partibus adeo vitae neceſſariis diu ſine febre continuari nequit: Hinc pulſus frequens, durus, validus, cutis arida, &c. in validae temperiei foeminis; cum autem per partus labores, per lochiorum effluxum, debilitentur puerperae, ita et pulſus plerumque debiles, vacillantes, inaequales erunt, cum ſumma virium jactura.

DIAGNOSIS.

Cum morbi numero fere in infinitum augeantur, fieri vix poterit quin plurimorum communia interveniant ſymptomata. Unde ingens audit diagnoſeos utilitas. Febris puerperalis ſigna, doloribus partui ſupervenientibus, febri lacteae, et hyſteritidi, maxime affinia videntur.

Dolores autem illi et ſitu diſcrepant, et magis limitantur; quin magis remittentes, minus iidem febriles obſervantur.

Febris lactea hoc diſtat a puerperali, quod in priori abdomen tactum non refugiat; in poſteriori vero, mammae nec tenſione nec duritie urgeantur, nec dolores a mammis ad axillas emicare obſervati.

In hyſteritide plurima occurrunt quibus a febre noſtra facillime dignoſcatur. Nam in puerperarum febre nullus adeſt gravitatis ſenſus, non tumor, non dolor pulſatilis, profundus, nec os uteri tactu dolet, nec alvus aſtringitur.

P R O G N O S I S.

Eo magis diſcrimen habet haec febris, quo citius partui ſupervenit; multum etiam cauſarum indoli et durationi debetur. Periculum certe movent incuria et excalefacientium uſitata, ſed perniciosa, exhibitio.

Pulſus

Pulſus celeres, parvi, debiles, praecipue ſi ſimul reſpiratione contracta difficili laboret aegra, morbum exitialem denunciant. Si pulſus rariores fiunt et pleniores, in melius rem vergere indicio eſt. Variabiles fidem non admittunt. Nec aliorum ſymptomatum remiſſioni fidendum eſt, ni minuatur pulſuum frequentia.

Si tumor abdomen occupet, purgantibus non auferendus, ſimulque anxia ſit aegra, cum faciei et labiorum livore, ſi ſubito et ſine cauſa evidente abierint dolores, praeſentiſſimam mortem facile praevideris.

Quae putredinis ſigna patent, petechiarum, dejectionum foetidarum, ſubnigrarum, exemplo, in nulla non febre urgentis periculi indicationem praebere, neminem latebit.

Inquietudo, membrorum moleſtia, eryſipelas externum, magnam febris violentiam, malignitatem denotant.

PRO-

PROPHYLAXIS.

De morbi praeventione fuſius tractavit illuſtriſſimus Whyte: Omnia forſan de morbo evitando principia tribus his continentur; in contagio ſcilicet, ejuſque cauſis praediſponentibus, debellandis; in diatheſi phlogiſtica, per debita remedia expugnanda; tum ea omnia praecavendo, quae congeſtiones in viſceribus abdominalibus excitent. Quaedam hic occurrunt ſpeciatim nominanda, quae evidenter ſub praecedentibus indicationibus cadunt.

1*mo*, Faecum retentionem maxime nocere, teſtantur omnes. Hulme puerperas omnes, hac febre correptas, maxime in periculo verſari ait, quibus ante partum alvus tarda fuiſſet. Unde curandum cenſet Whyte, ut quotidie ſolvatur alvus (ni ſponte deponat) per clyſmata laxantia vel ca-

tharticą

thartica mitiora, ſi priora minus reſpondeant, vel ab aegris rejiciantur.

2*do*, Lochiorum in utero cumulationi praevenitur, ſi puerperae ſaepius de die erectae ſedeant, ſi capite et humeris (quantum id commode fiat) elevatis decumbant: Suppreſſis emmenagoga ſtimulantia exhiberi perniciofiſſimum.

3*tio*, Quantum valeant animi affectus in corporibus ſaniſſimis turbandis, omnibus notum arbitror: Sedulo igitur evitanda ea quae iram, triſtitiam, metum, gaudium moveant, vel aegras quocunque modo concitent.

4*to*, Debilitas et contagioni et congeſtioni favet. Curatur, ſi gravidis inſtet per aquas ſpadanas, et corticem Peruvianum; juvabit etiam exercitium leve ſub coelo puro, aperto, cum diaeta plena, roborante.

Sin vero a nimio lochiorum fluxu debilitentur puerperae, infuſum corticis exterioris aurantiorum, cum cortice Peruviano et elixir vitrioli, rite celebrantur, et cuivis puerperii tempori aptantur.

5*to*,

5to, Si turbae in ſyſtemate concitentur, pro variata cauſa, diverſa exigetur medela. Opiata plerumque huic ſcopo ſufficiunt. Multum praedicantur etiam a celeb. Hamilton, A. O. P., caſtorei virtutes; ſomnumque ab eo (modo recens in pulverem redacto) inductum, ſaepe poſt opium, ſpe vana, repetitum memorat.

6to, Humiditatem, calorem, frigus, ſedulo vitanda volunt practici; qui autem atmoſphaerae humidae ſubveniatur, haud ita conſtat.

METHODUS MEDENDI.

Horripilationes moderandas volunt medici per calida externe applicata, per diluentia levia interne etiam exhibita.

De venaeſectione multum diſcrepant; hi etenim nunquam, hi quibuſcunque fere hac febre laborantibus miniſtrandam contendunt:

dunt: Alias prodeſſe, nocere alias, recte, ut videtur, commonet illuſtriſſimus Home. Si febre contagioſa laborent puerperae, obnoxiam plerumque futuram eſſe vix dubium eſt. Si vero, cute arida, ſiti ingente, dolore lateris pungente, pulſu forti, frequente, corripiatur aegra, proderunt forſan et repetitae vaenaeſectiones.

Alvus in hoc morbo ſemper aperta ſervanda eſt; hinc commendantur clyſmata ex ſaccharo culinari cum aqua tepida; purgantia ex ſale cathartico amaro, ex oleo ricini, cremore tartari, aliiſque purgantibus quae ſine ſtimulo alvum ſolvunt.

Si nauſea vexentur aegrae, emetica jure propinantur, ſin minus id eveniat, omnino ſupervacua videntur.

Quando, urgente nauſea, vomitus per delirium vel plethoram prohibetur, juvabunt forſan hauſtus ſalini efferveſcentes. Vomitum ex vitiata bile moleſtum levabit radix columbo, ad drach. ſemiſ. adhibita, cum pari tartari vitriolati quantitate, ſi alvus tardior evaſerit.

Diarrhoea

Diarrhoea ſpontanea per diluentia, refrigerantia, acida, antiſeptica, promovetur. Nonnunquam vero ex mitiſſimis etiam (tanta eſt irritabilitas) ſtimulantur inteſtina; commode hic adjiciuntur ſperma cete, et gummi Arabicum, quae partes adeo mobiles mucilagine ſua obvolvant.

Si diarrhoeae ſuccumbat aegra, vires per nutrientia ſuſtinendae ſunt; hujuſmodi ſunt ſago, ſalep, quibus immiſceatur exigua ſpirituum ardentium quantitas.

Moderanda ſimul, non ſupprimenda, diarrhoea per clyſmata ex amylo cum pauxillo tincturae thebaicae, per confectionem damocratis, cardiacam, &c. per tartarum emeticum cum opiato, quae ſimul ad ſuperficiem determinant: Ad vires reſtituendas proderunt elixir vitrioli et cortex Peruvianus.

Si putredinis ſymptomata appareant, camphora utiliſſime exhibebitur: Laudantur etiam aër moderate frigidus, acida vegetabilia, mundities, manuum, faciei, dentium lotiones,

lotiones, lintea quotidie mutanda, nisi id sudores vetent.

Perspiratio per diluentia augetur, efficacius vero per ipecacuanham opio admistam, quae bis terve de die, cum haustibus salinis interpositis, praescribantur.

Abdominis dolores levant cataplasmata emollientia, fomenta, forsan epispastica camphorata, vel rubefacientia, Leake, ad sedandos dolores, opium exhibendum jubet.

Tussis et dyspnoea per vesicatoria inter scapulas, per solutiones sp. cet. vel guttulas aliquot tincturae thebaicae, sublevantur. Laterum dolores per vesicantia parti dolenti applicata, per radicem etiam senekae, ad drach. semis. bis terve de die assumptam, minuuntur.

F I N I S.